

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZOMBAT, 1924 szeptember 6.

244. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon száma: Kiadóhivatal 8—58. Szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Az aktivitás igazolása

A magyarság vezetőinek fáradozásait nem szabad azokkal az eredményekkel fölmérni, amelyekről nyomban be lehet számolni. A politika mezein is hosszú idő választja el a vetést az aratástól. Amikor évek hosszú során át hegyekké magasodnak a gyűlölködés és türelmetlenség sziklatömbjei, a legvérmesebb optimizmus sem számíthat arra, hogy az első megmozdulást siker, az első kérő szót teljesítő cselekedet követi.

Aki a magyarság aktivitását követeli, az azért harcol, hogy a magyarság kívánságai és sérelmei mindig szóhoz jussanak ott, ahol a kívánságokat teljesíthetik s ahol a sérelmeket orvosolhatják. Ha a kormány elzárkózik a magyarság meghallgatása elől, az ország közvéleményét kell ostromolni. De ha a kormány programja bizalmat kelt és komoly ígéreteket tartalmaz, egyetlen napnak sem szabad elmúlni anélkül, hogy a politikai ildomosság által vont korlátokon belül ne használjon fel a magyarság minden alkalmát, minden lehetőséget sérelmeinek és kívánságainak előterjesztésére s előterjesztései kedvező elintézésének sürgetésére.

A cselekedetek és nyilatkozatok intranzigenciája után a május negyedik események fájdalmas tapasztalatai csakhamar kiérlelték azt a tanulságot, hogy a magyarság politikai törekvése érdekében nem zárkozhatik el a hatalom birtokosaival s más politikai párttal való tárgyalások elől. Az a megbeszélés, amit a magyarság politikai mozgalmának vezetői két hónappal ezelőtt Szuboticán tartottak, már ennek a belátásnak jegyében folyt le. A *Bácsmegyei Napló* a legőszintébb örömmel fogadta az ott hozott rezolúciót, mert az eredményeket ígérő gyakorlati politika felé való lényeges közeledést látott benne, csupán a rezolúciónak egyetlen mondatát tartotta vitathatónak, azt, ami szerint a magyarság politikai tárgyalásokba csak akkor bocsátkozik, ha azt mások fogják kezdeményezni.

„Azután a nagy méltánytalanság és megaláztatás után, mely a Magyar Párt feloszlásával ért bennünket, mi nem tehetjük ki magunkat újra egy megaláztatásnak, egy esetleges visszautasításnak. Meg kell várunk igenis azt a pillanatot, amikor az uralkodó pártok fogják a közeledés szükségességét meglátni” — így hangzott ennek az álláspontnak hírlapi indokolása. Ámde mi már azt tartottuk akkor, hogy a politikában nagyon alárendelt szerepe van az érzékenységnek s

aki nem a maga számára, hanem sokat próbált népe számára kéri az alkotmány által megadott s a nemzetközi szerződéssel biztosított jogokat, az meg éppen elhanyagolhatja az érzékenység aggodalmait. A magyarság nem hallgathat kívánságaival és sérelmeivel addig, amíg „az uralkodó pártok a közeledés szükségességét be nem látják.” Nem az uralkodó pártok belátása, hanem a magyarság életérdeke s a politikai helyzet szabják meg a magyar aktivitásnak idejét, módját és feltételeit. Az események ezt a velünk szemben álló álláspontot újra megcáfolták.

Az a hitünk, hogy a magyarság vezetőinek beogradi utazásával sokkal fontosabb szakasz nyílik meg a jugoszláviai magyarság politikai történelmében, mint amennyire még az a lebecsülhetetlen eredmény is fontos, amit elértek. A beogradi utazástól szeretnénk mi számítani a magyarság politikai aktivitásának idejét. Az a reményünk, hogy a Magyar Párt működésének mielőbbi en-

gedélyezésével meg lesz az aktivitás számára a méltó keret is. Ha fölmérjük azt a munkát s azokat az eredményeket, amiket a Német Párt végez és elért, csak bátorítást és biztató ösztönzést merithetünk a küzdelem fokozására. Mi minden cselekedetet ünnepeztünk, ami a magyarságnak előnyt, könnyítést, jogot, biztonságot adott. Ezután is a legelső sorban leszünk azok között, akik a magyarságot komoly küzdelemre, eredményes munkára, nemes áldozatkészségre fogják sarkalni. A passzivitás a halál; a tétlenséget és kényelmet nem lehet már a passzivitás jobban hangzó jelszavával fedezni. A magyarság politikai törekvéseit arra az utra kell terelni, amire a magyarság Beogradban járt vezetői most ráléptek. A gonosz rágalom s a botor tájékozatlanság hiába acsarkodnak ellenünk, a mi utáinkat nem muló személyi tekintetek, hanem a magyarság örökérvényű érdekei jelölik ki. S most egy uton tudjuk magunkat a magyarság vezetőivel.

Horvát államtitkárság szervezését kívánja a Radics-párt

A radikálisok hétfőn határoznak az ellenzéki taktikáról

Beogradból jelentik: A miniszterelnökségen pénteken délelőtt nagyon fontos tanácskozás folyt le a kormánypártok vezetői között. A tanácskozáson *Davidovics* Ljuba miniszterelnök, dr. *Korosec* közoktatási miniszter, dr. *Spaho* pénzügyminiszter, *Petrovics* Nasztáz belügyminiszter, valamint dr. *Macsek* és *Predavec*, a Radics-párt alelnökei vettek részt. Hír szerint ezuttal is a Radics-párt követeléseiről volt szó. A horvát köztársasági parasztpárt azt kívánja, hogy Horvátországban abban a formában állítsák vissza a közigazgatást, amilyen az a centralisztikus berendezkedés előtt volt. A báni méltóság visszaállítását nem kívánják a horvátok, azonban azt követelik, hogy Beogradban a kormány mellé nevezzenek ki egy horvát-szlóven államtitkárt, azzal a hatáskörrel, amely megfelelne a régi Magyarország horvát miniszterének. Hivatalos helyen ezt a verziót még nem erősítették meg. Szóba került ezenkívül a horvátországi tisztviselők kinevezésének ügye is.

Davidovics miniszterelnök a tanácskozásról több ízben kénytelen volt eltávozni, mert ugyanabban az időben fogadnia kellett a diplomaták szokásos heti látogatását. Ez alkalommal a miniszterelnök, mint a külügyminiszter helyettese, hosszabb beszélgetést folytatott *Seba* csehszlóvak követel, akivel miniszterelnöksége

óta ez volt első tanácskozása. Ezenkívül *Vakarenszki* bolgár követ és monsignore *Pellegrinelli* pápai nuncius kereste fel a miniszterelnököt.

A radikálispart készülődése

A radikálispart — mint már több ízben jelentettük — erőteljes akcióra készül a kormány ellen. Az akcióról az első hivatalos megbeszélés hétfőn, 8-ikán fog megtörténni a párt főbizottságának ülésén, amely iránt politikai körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ugy hírlik, hogy a főbizottság ezt a konferenciáját a képviselői klubbal együtt fogja megtartani. Azt hiszik, ezen az ülésen fog lefolyni a nagy erőpróba *Pasics* és *Jovanovics* Ljuba hívei között. *Jovanovics* parlamenti elnöknek Beogradba való visszatérését Beogradban minden napra várják, mert a parlament elnöke a főbizottság ülése miatt valószínűleg félbeszakítja dalmáciai üdülését.

A Radics-párt követelése

A kormánypártoknak egymáshoz való viszonyáról a Radics-párt magatartásával kapcsolatban az utóbbi napokban nagyon sok tendenciózus hír jelenik meg az ellenzéki sajtóban. A kormánypárt vezetőinek péntek délelőtti tanácskozása után *Spaho* pénzügyminiszter az újságírók kérdésére azt válaszolta, hogy a kor-

mánypártok között teljesen zavartalan viszony áll fenn. *Petrovics* Nasztáz belügyminiszter kijelentette, hogy azok a hírek, mintha Radicsék a horvát ezredeknek Dél-szerbiából való visszavonását és Horvátországban való elhelyezését követelnék, egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak.

Predavec dr., a Radics-párt alelnöke is nyilatkozott az újságírók előtt azokkal a kijelentésekkel kapcsolatban, amelyek az ő neve alatt a legutóbbi napokban egyes beogradi lapokban megjelentek. Kijelentette *Predavec*, hogy a neki tulajdonított nyilatkozatok nem hangzottak el.

Az újságírókkal folytatott beszélgetések tisztára teoretikus jellegűek voltak és nem szánta azokat a nyilvánosság számára, annál kevésbé, mert a lapok nem azt irták, amit ő mondott.

— A beogradi lapok — mondotta *Predavec* — sok sajnálatos dolgot közölnek rólunk. A horvát ezredek elhelyezésének kérdése egyáltalán nem is merült fel. A mostani ellenzék azt szeretné, ha bennünket olyan ügyekbe keverne bele, amelyekből ők tőkét kovácsolhatnának. Mielőtt a mostani kormány megkezdte volna működését, nagyon sokáig tanácskoztunk a kormánydeklarációról. Mindaz, amire nézve megegyeztünk és ami a kormány programja, belekerült a deklarációba, azon felül pedig semmit sem követelünk. — A radikális párttól azt mondtam az újságíróknak, hogy ezzel az erős ellenzéki párttal mindig számolni kell; egy százalékos képviselőből álló párttól nem is mondhattam azt, hogy az nem számít. A *Pribicevics*-csoporttól valóban azt a kijelentést tettem, hogy az politikai életünk legrosszabb extraktuma.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács pénteken este ülést tartott, amelyen *Hrasnica* igazságügyminiszter bejelentette, hogy hosszabb körútra utazik Boszniába. Ezután különböző hitteleket szavaztak meg az egyes miniszteriumok részére. A hadügyminiszteriumnak a vinkovcei laktanya felépítésére két és fél millió dinár hitelt engedélyeztek.

Vesenyák agrárminiszter betegsége miatt továbbra sem megy hivatalába, ahol *Kulovec* földművelésügyi miniszter helyettesíti.

A hadügyminiszter visszaérkezett Beogradba

Beogradból jelentik: *Hadzsics* tábornok hadügyminiszter, aki csütörtökön kihallgatás végett Topolára utazott a királyhoz, pénteken visszatért Beogradba és felkereste *Davidovics* miniszterelnököt, akinek referált a királyi audienciáról

Molnár Ferenc

saját szerelmi történetét írta meg
"Az üvegcipő"-ben

Páratlan érdeklődés az új Molnár-darab iránt

(A Bácsmegeyi Napló budapesti munkatársától.) Most fejezte be Molnár Ferenc új háromfelvonásos vígjátékát, amelynek a címe: *"Az üvegcipő"*. Az új Molnár-darab, mint ismeretes a Vigszínházban kerül színre, Molnár ifjúkori sikereinek színhelyén. Ritka érdeklődés előzi meg Budapesten az új Molnár-vígjátékot és ez az érdeklődés túl jutott Magyarország határain, mert hiszen a világhírű drámaíró új műve mindig világirodalmi esemény is. Az üvegcipőt látatlanban leelőlegezte Gilbert Miller, az ismert amerikai impressziósztár London és Newyork részére, megvásárolta Ben Blumenthal az Egyesült-Államok többi nagy városa számára és lekötötte Bécs első próza színháza a Burgtheater is. A rossz színházi konjunktúrában *"Az üvegcipő"* premierjét olyan érdeklődés előzi meg, hogy a bemutatónak három-négyszázezer koronás jegyeit már most jelentős felárral lehet helyezni. A Vigszínházban a Molnár-premier olyan irodalmi és társadalmi csemege, amiért a Lipótváros minden pénzét megad.

Az üvegcipő tartalmát a szerző még mindig hétt lakat alatt őrzi. Egyelőre csak annyi köztudomású róla, hogy külvárosi miljöben játszik és három főszereplője van. Ezt a három szerepet a Vigszínház ünnepi szereposztásában Varsányi Irén, Darvas Lili és Hegedüs Gyula fogják játszani. A negyedik nagy szerepet Lukács Pál a Vigszínház divatos fiatal színésze játsza. A darab körüli nagy titkolózás dacára munkatársunknak sok érdekes részletet sikerült megtudni *"Az üvegcipő"*-ről.

Molnár Ferenc új vígjátéka a Józsefvárosban játszódik le. *"Az üvegcipő"* nem egyéb, mint a Hamupipőke-szimbólum egy új variációja. A darab hőse egy 48 éves intelligens rajzoló (Hegedüs) a ki öregedő felesége mellett (Varsányi) beleszeret egy fiatal, kisse exaltált cselédlánnyba (Darvas Lili.)

Lukács Pál egy szép fiút, az asszony szeretőjét játsza a darabban. A 48 éves férfi egy új Lilliom, az öregedő Lilliom, az öregedő Molnárnak megállapodott, okos figurája. A szerelmi háromszögben a világhírű író a saját maga szerelmét éneklé meg, azt a szerelmét, amelynek az életben a szereposztása úgy változik, hogy Fedák Sári játsza a hítes feleség szerepét. Trükk nincsen a darabban. A vörös malom szédítő gépezetei és az *"Egi és földi szerelem"*

transzcendentális légré után Molnár Ferenc nem ad más, csak költészetet. A fehérhajú Molnár Ferenc, a színpad korlátlan ura és parancsolója most megmutatja a világnak, hogy ő trükkök nélkül is páratlan irodalmi művet tud alkotni. *"Az üvegcipő"*-ben váltakozva bontakozik ki líra és humor, de a mű lényege közelebb van a vídámhoz, mint a komolyhoz.

"Az üvegcipő" bemutatóját december elejére tervezi a Vigszínház.

Későn szüntették meg a névvegyelemzést

Az elemi iskolákban befejeződtek már a beiratások
Visszamenőleg nem hajtják végre az új rendeletet

Tegnap számában adott hírt a *Bácsmegeyi Napló* a közoktatásügyi minisztériumnak arról a rendeletéről, amellyel az elemi iskolákban megszünteti a névvegyelemzést és úgy intézkedik, hogy a tanulók nemzetiségét a szülők kijelentése alapján kell megállapítani és a tanulókat azokba az iskolákba kell beosztani, ahol nemzetiségükhöz tartozó tantervű végzik az oktatást. Örömmel fogadták a magyar szülők *Korosec* közoktatásügyi miniszternek ezt a rég várt intézkedését, melynek azonban nyomban problematikusává vált valódi értéke, miután annak kiadása napján a legtöbb vajdasági elemi iskolában befejeződtek már a beiratások, amelyek még a Pribicevics-féle névvegyelemző rendelet alapján történtek.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa ezért kérdést intézett Mikács Sándor szubotica tanfelügyelőhöz, hogy az új rendelet intézkedéseit végrehajtik-e a már beiratkozott tanulókat is a nem magyar iskolákba beosztott magyar anyanyelvű tanulókat most a beiratások után pótlólag áthelyezik-e a magyar iskolába. Kérdésünkre Mikács tanfelügyelő a következőket mondta munkatársunknak:

— A közoktatásügyi minisztérium új rendeletét már megkaptuk, azon-

ban annak végrehajtása a szubotica elemi iskolákban nem idéz elő nagyobb változást. Itt ugyanis *eddig se fordult elő, hogy magyar nemzetiségű tanulókat szerb iskolába kényszerítettünk volna*, mert nálunk már évek óta rendszeresítve vannak az ugynevezett *központosított iskolák*. A szerb iskolában külön központosítva vannak a szerb tanulókat, a bunyevác központi iskolába a bunyevácok és a magyar központi iskolába a magyar gyermekek, a zsidó tanuló pedig a zsidó elemi iskolában. *Az új rendelet szellemében osztottuk be eddig is a tanulókat is*, mert ha a magyar elemi iskolában nem is tanítanak csak magyar nemzetiségű tanítókat, *arra ügyeltünk eddig is, hogy a magyar tanulókat oktatásukat magyar tanítóképző intézetet végzett tantervű tantervű és egy szerbiai tanítót se osztottunk be magyar iskolába*.

— A beiratások a szubotica és tanyai elemi iskolákban különben is már csütörtökön befejeződtek, ez azonban nem zárja ki azt, hogy abban az egy-két szórványos esetben — ha ugyan ilyen egyáltalán előfordult — amikor magyar nemzetiségű tanuló idegen hangzású neve miatt szerb iskolába utasítottak, az érdekelte szülőik kérésére esetleg ne utaljuk át ezeket a magyar tanulókat az új rendelet értelmében a ma-

Látogatás

Irtá: Vándor Iván

A nagy udvaron megszólalt a verki. A gyerekek, kik eddig azzal mulattak, hogy térdig gázoltak a pocsolóban, összeszaladtak és táncolni kezdtek.

A muzikaszóra egyszerre megleve-nedett az udvar. Az asszonyok kidugták fejüket az ajtón, aztán félbehagyták a munkát és kijöttek a ház elé. Kovácsné mosott éppen és csupa víz volt a hásán a ruha. Marosné dagasztott és téstáz volt tőle az ökle. Az asszonyok összeálltak beszélgetni aszerint, kinek milyen volt a sorsa. A mesteremberek feleségei gögösen néztek a helynélküli cselédekre, kik a házmesternénél hármán háltak egy ágyban és most összefogózkodva táncolni kezdtek.

Kovácsné elhúzódott a féllábu kocsis feleségétől, mert mióta elhalt hatvan éves, nagyon erkölcsös lett és már csak egy kis rum okozott neki örömet. A féllábu kocsis feleségéről az egész ház tudta, hogy esténként ki szokott menni az utcára, egy kis pénzt keresni, hogy legyen mit elvinni másnap a piacra. Az asszonyok ezért rosszalón néztek rá, a férfiak ellenben irfálták vele és érdeklődve vizsgálták csipőjét, mellét és karját.

A vörös ember fáradhatatlanul forgatta a verkit. A zene vijjogott, károgott, sikoltott az udvar fölött, mint egy csomó rekedttorku madár. A házmester két angol malaca felkapaszkodott a kis ői párkányára és biztos ritmussal beleröfögött a mulatságba. A tyukok a székér alatt ijedten menekültek, mintha vércse fenyegetné őket. Most már mindenki táncolt. Egy kisfiú, ki eddig egy üres bitorszállító ko-

csi tetején posztolt, egyszerre ügyesen, mint egy kismacska lemasztott és bekopogtatott a keresztépület egyik ajtaján.

Az ajtó kinyitott és egy sötétruhás leány lépett ki az udvarra. Nagy fekete szemé volt és kócos, szőke haja. Lassan ment, a terhes nő imbolygó járásával. Homlokán valami nagy ijedés lakott. A száján hosszú éjszakák keserves, visszafojtott sírása.

A verki sikoltott. Az asszonyok utána bámultak a leánynak és könyököikkel meglökték egymást.

— Veron. — Mintha a sirból huzzák volna ki.

— Hogy megszéledett a szerencsén.

— Mondtam neki: vigyázz, te leány azzal a gazemberrel, — sugta a mosóné, — oszi aszondta: vigyázhatok már, mikor lönkretette az életemet.

Veron hallotta is, nem is, hogy róla beszélnek. Olyan kábult volt a feje szegénynek a sok idegen gondolatától, hogy minden csak egy nagy zugásnak tetszett. A muzika, a szó, a fojtogató érzés, a rémület, mely beleköltözött a szívébe, a bizonytalanság, a sejtelmek, a tépő várakozás zugva omlott reá, mint egy morajló, sodró nagy víz.

Veron megállott a kapuban, kinézett az utcára.

— Tóni várja, — beszélte a kocsiné, — Az ugyan nem jön jobbet hozzá.

Az egyik cselédleány csudálatos, elváltozott szemmel bámult Veronra.

— Te, — sugta a másiknak, — ha én értem is megölne valaki valakit...

— Azt hiszed Veronért tette?

— Mindég a másik nőért teszik az ilyesmit.

Ebben a percben csend lett az udvaron. A verki elhallgatott, a vörös ember szemébe csapta kalapját és lá-

zasan menekült verkiével az udvar tulsó felére. Az asszonyok dermedten állottak egypercig, aztán lassan elindultak a kapu felé.

Az udvarra ebben a percben két csendőr lépett be, egy kékruhás férfi, nádpálcával kezében és középen egy sötétarcu fiú.

— Itt vagyunk Tóni? — kérdezte a nádpálcás a kapuban a fiút.

— Igenis. — Tekintete egy pillantás alatt magába fogadta az udvar bámmeszkodó népét és Veront halódó kétségbeesésben. Aztán kezére nézett. Két csuklója fényes kis acéllánccal keresztibe egymáshoz volt szorítva.

— Nem ástál el itt valahol valamit? Mert minden éjszaka itt bunkáltál.

— Igenis nem.

— Hát akkor ott lesz minden a Veronnál?

A fiú egyet rántott a vállán.

— Akkor hát előre.

A csendőr bajonettje megvillant a napban. A menet elindult a Veron lakása felé. A leány ott lépkedett balról Tóni mellett és mereven azt a kis láncot nézte, mely háromszor rátekergett a csuklójára és finom kis lakattal be volt zárva.

Odabent a szobában elkezdődött a dulás. A bajonett hegye a padlót fesszegette. A nyomorult ágy párnái a földön szerteszébe és mikor felrántották a szokrény ajtaját, a kékpálcás porcellan Mária lezuhant a földre.

Veron némán, reszkette állott a falhoz támaszkodva.

— Mit keresnek?

A csendőr felemelte bajonettjét, hogy csendre intse, de a nádpálcás közbe szólt:

— Ne bánts hadd beszélgessenek. — Mit csináltál? Negyednapja virrasztok és várlak. Bajban vagy?

gyar iskolába.

Mint ebből a nyilatkozatból is megállapítható, a névvegyelemzést eltörlő rendeletet a közoktatásügyi minisztérium elkészítve adta ki, akkor, amikor az elemi iskolába való beiratások a legtöbb helyen már befejeződtek. Jó helyről szerzett értesülésünk szerint a legtöbb tanügyi hatóság arra a nemzetiségekre sérelmes álláspontra helyezkedik, hogy a rendeletet az iskolai beiratások után visszamenőleg már nem hajtja végre és így az idei tanévben a nemzetiségek már nem sok hasznát látják a régi sérelem elkéssett orvoslásának. Ha a közoktatásügyi miniszter meg akarja szüntetni a pribicevicsi névvegyelemzést, úgy egy sürgős rendelkezéssel utasítania kell a tanügyi hatóságokat az új rendelet visszamenőleg történő végrehajtására.

Kritizálni mindent szabad!

A román király nyilatkozata az erdélyi magyar újságírók előtt

Kolozsvárról jelentik: *Ferdinánd* román király kolozsvári látogatása alkalmával fogadta három erdélyi lap, az *Infratirea*, a *Brassói Lapok* és a *Keleti Ujság* munkatársait, akiket *Muresan* megyei prefektus mutatott be az uralkodónak.

A cerclé-ön a király először az *Infratirea* munkatársával beszélgetett, majd a magyar lapok tudósítóhoz fordult, akiknek a következőket mondotta:

— Nagyon örülök, hogy megismerhettem a magyar sajtót. Működésük-nél tartásuk szigorúan szem előtt, hogy *kritizálni mindent szabad, mert erre szükség van*, csak vigyázzanak az urak, hogy túlzásba ne essenek. A túlzás veszedelmes baj, attól a célok érdekében is óvakodni kell.

Amikor a fogadás véget ért, Ferdinánd király kezét szorított az újságírókkal és *ruganyos lépkekkel* továbbhaladt az iparkamara küldöttsége felé.

A fiú intett a fejével.

— Nagy bajban? — kis madárteste fázott, mint akibe beköltözött a halálос hideg.

— Rettenetes nagy bajban.

— Mit csináltál? Megölte?

A vállá előrenyult és alulról felfelé nézett a szemébe.

— Megöltem.

— Nem akart elmenni tőled!

— Nem akart. És szívdott téged.

— Értom tette?

— Csak érted.

— Jaj nekem és jaj a gyerekeknek.

Veron szemére szorította karját. Valahonét messziről, zugó vizeken keresztül jön hozzá a szó: megfojtotta.

— Itt nincs semmi, — mondta kedvetlenül a csendőr.

— Csakugyan, nincs az udvaron semmi elásva? — kérdezte újra Tóni a kékruhás ember a nádpálcával.

— Mi lenne? Nem volt annak a gonosz nyelvénél egyebe.

— Akkor gyereünk.

Kimentek. Az ajtó úgy maradt utánuk tárva. Elöl a csendőr, utána Tóni a csillogó kis láncsal, jobbról a kékruhás ember a nádpálcával és balról Veron, lihegve, fulladozva, mert azok gyorsan mentek nagyon.

Az udvar népe kiállott a kapuba és úgy nézte, Veron mint siet széles csipőjével, keskeny gyermekvállával, mezüláb, egy kis rongyos szoknyában, két csendőr között.

És mikor a nagy ház előtt szemükkel egymástól elbucsuáltak, Veron lált a nehéz, becsapódó kapu elé, sikoltva, vonagolva, mint egy hő, mely a gazdája sirlánál marad. Az emberek körülállottak. Egy rendőr megfogta a karját és felemelte.

— Biztos ur. — mondta, — engem is — vigyen be...

Akció indult meg a középiskolai névvegyelemzés megszüntetésére

Dr. Ivanics Momcsilló intervenál a közoktatásügyi miniszternél

Mint tegnap már jelentettük, a közoktatásügyi minisztérium rendeletileg megszüntette az elemi iskolákban a névvegyelemzést. Ezzel azonban a kérdés még nem került le a napirendről, mert a középiskolákról a közoktatásügyi minisztérium nem intézkedett, pedig a névvegyelemzés a nemzetiségi középiskolákban nagy pusztítást viselt véghez.

A Bácsmegyei Napló beogradi munkatársának értesülése szerint most akció indult meg a névvegyelemzésnek a középiskolákban való megszüntetése érdekében. A Bácsági Magyar Párt vezetőinek felkérésére dr. Ivanics Momcsilló, a Protics-párt vezére vállalta magára, hogy a közoktatásügyi miniszternél közbenjár a névvegyelemzésnek a középiskolákban való megszüntetése céljából.

Ivanics Momcsilló dr. reméli, hogy akciója rövidesen sikerrel fog járni. A Protics-párt lapjának, a »Radikal«-nak pénteki számában Ivanics feltűnést keltő cikket ír »Pasics, Pribicevics és a magyarok« címmel, amelyben többek közt a következőket írja:

»Abban a súlyos válságban, amely nálunk az alkotmány kérdésének szerencsétlen rendezése következtében állt elő és az eközüli harc tüzeiben, egész sor olyan esemény történt, amelyeknek feljegyzéséhez nem volt időnk. Ezért felhívom a közvélemény figyelmét néhány ilyen dologra. Nagyon hasznos lesz, ha látjuk, hogy Pacics kormánya milyen komolytalanul és az államhoz nem méltó módon járt el úgy a fontos, mint a kevésbé lényeges kérdésekben. Pacics azzal dicsekszik, hogy alkotmánya szabadelvű és egyenlő jogokat biztosít az állam minden polgárának. Ezzel szemben az ő uralma alatt olyan dolgok történtek, amelyek erősen ellentmondanak a valódi egyenjogúságnak. E tekintetben Pribicevics Szvetozár leghívebb segítődrsa volt Pacicsnak, amit a következőkben tudok bizonyítani:

Annak idején Pribicevics Szvetozár szabadelvűnek játszotta ki magát a nemzeti kisebbségekkel szemben. Így Becskereken például magyar gimnáziumot engedélyezett, azonban, amit az egyik kezével adott, azt a másik kezével azonnal elvette. Valóban nem közönséges módját találta ki annak, hogy a magyar középiskolákat megszüntesse.

Részletesen ismerteti ezután a cikk a névvegyelemzés visszacsúgait és kifejti, hogy a névvegyelemzés által mesterségesen redukálták a magyar osztályok létszámát, hogy azután jogcím legyen azok megszüntetésére. Majd a következőképp folytatja Ivanics Momcsilló dr. cikkét:

»Figyelmeztetni kell a közvéleményt arra, hogy nekünk a magyar kormányok idején két szerb középiskolánk volt, az egyik Srmski Karlovcán, a másik Noviszadon. Emiatt pedig nem ment tönkre a magyar állam. Nem tudom milyen veszedelem fenyegetné a mi államunkat ma a magyar középiskolák által!«

Ivanics Momcsilló ezután felsorol néhány esetet annak jellemzésül, hogy a hatóságok milyen zaklatásokat módoltak ki magyar nemzetiállampolgárokkal szemben, minden ok nélkül. Ezek a vexaturák — mondja Ivanics — nem egy represszív politika jelenségei, csak apró butaságok. Megemlíti, hogy dr. Várady Imre fiának, Várady Tibornak két évvel ezelőtt megenged-

te a közoktatásügyi miniszter, hogy a soproni erdőügyi fakultáson folytassa tanulmányait. Ezt az engedélyt nemrég minden megokolás nélkül visszavonták. Kérde, szükség van-e arra, hogy a hazai egyetemre erőszakkal kényszerítsék a hallgatókat.

Majd kuriózumként szövé teszi,

hogy dr. Gráber László nem tud utlevelet kapni Magyarországra. Pacics kormánya adott Grábernek utlevelet, amely azonban minden országra szólt, csak Magyarországra nem. Amikor Gráber visszaadta az utlevelet kiigazítás végett, az utlevél elveszett. Mi egyéb ez — kérde Ivanics — mint ok nélküli kellemetlenkedés?

Végül megállapítja Ivanics, hogy Pacics és Pribicevics minden egyebet csináltak az ország nagygyarságával szemben, csak rendes, törvényes és célszerű állami politikát sem.

A bunyevác-sokác-párt nem olvad be a Vajdasági Néppártba

A „Hrvatske Novine“ enyhíteni igyekeznek a múlt heti bejelentése nyomán támadt ellentéteket

A bunyevác-sokác pártnak a Vajdasági Néppártba való beolvadását tudvalevőleg a bunyevác-sokác párt hivatalos lapja, a »Hrvatska Novine« múlt heti utolsó száma jelentette be. Az ennek nyomán a bunyevác-sokác pártban keletkezett súlyos ellentétekről már beszámoltunk. Hogy ezek az ellentétek mennyire komolyak, azt a »Hrvatske Novine« ma megjelent legújabb száma igazolja, azzal, hogy múlt heti bejelentését már némileg enyhíti, akkor amikor a Vajdasági Néppárt megalakításának ügyéről a következőket írja:

— Némelyek a bunyevác-sokác pártból is azt hitték, hogy a bunyevác-sokác párt meg fog szünni, beolvad az új pártba. Ez tévedés. A Vajdasági Néppárt megalakult, de a bunyevác-sokác párt nem olvad bele.

— A Vajdasági Néppárt: a

bunyevác-sokác párt leánya. A bunyevác-sokác párt harcolt az egész Vajdaság minden polgárának jogaiért. Programja teljesen megegyezik a Néppárt programjával. Egyedül a bunyevác-sokác párt neve nem felel meg ma már a tényeknek, mert a párt már régóta nem csak a bunyevácoké és sokácoké, hanem az egész vajdaságiaké.

— Hogy a bunyevác-sokác-párt beolvad-e a Vajdasági Néppártba vagy tovább is megtartja-e a nevét, hogy így két különbözőnevű de azonos programu szervezettel működjen a Vajdaság érdekeiért: erről a bunyevác-sokác párt főbizottsága fog dönteni. Egy bizonyos: a bunyevác-sokác párt ezzel a névvel és a mai szervezettel nem lesz képes arra, hogy a Vajdaságban továbbra is teljesítthesse azt a feladatát, amelyet eddig teljesíthetett.

„Franciaország nevében esküszöm . . .“

Herriot nagy háboruellenes beszédet mondott a Népszövetség ülésén

Genfből jelentik: Herriot francia miniszterelnök pénteken délelőtt tartotta meg beszédét a Népszövetség ülésén. A delegációk tagjai tapssal fogadták a francia miniszterelnököt a szószeiken. Herriot arról beszélt, hogy a tanácskozó teremben egyenlő jogú népek képviselői ülnek, legyenek bár a legkisebb vagy a legnagyobb nemzet fiaai, akik azért gyűltek össze, hogy a háboru ördögét elűzzék.

Kifejtette Herriot, hogy a Népszövetség legmagasztosabb feladata a világbéke biztosítása. Azt ajánlotta, hogy a Népszövetség válasszon bizottságot, amely állapítsa meg, hogy mit jelent az a fogalom: támadó, mert a repülőgépek és a borzalmas vegyszerek korszakában a határ megsértése nem a támadó háboru kritériuma.

A béke biztosítására három feltételt jelölt meg a francia miniszterelnök: a döntőbíródságot, a területi biztonságot és a letegyverzést.

— Legyen vége a gyűlölködésnek, — mondotta Herriot — jöjünk össze, mint most is, csak így lehet elkerülni a háborut. Nem igaz, hogy csak a harctereken mutatkozik meg a férfias bátorság, sokkal nagyobb bátorság kell a béke megteremtéséhez. Franciaország nevében esküszöm, hogy kezet akarunk nyújtani mindenkinek, a világ minden nemzetével egyetértésben akarunk élni az emberi kultúra érdekében, amely a béke legmagasztosabb gyümölcse.

Percekig zugott a taps, mikor Herriot leszállott a szónoki emel-

vénről és a delegátusok meleg ovációban üdvözölték Franciaország miniszterelnökét a béke érdekében mondott beszédéért.

Herriot beszéde után Salandra olasz delegátus szólalt fel, aki kijelentette, hogy Olaszország szintén a békét akarja.

Lord Palmoore, az angol delegáció vezetője hosszabb beszédben szölt hozzá Herriot beszédéhez és különösen azt hangsúlyozta, hogy a támadó államokkal szemben a legerélyesebben kell eljárni. Megállapítja, hogy Herriot és Macdonald ebben a tekintetben szintén egy állásponton vannak. Véleménye szerint a Népszövetségnek erőszakos eszközöket kell alkalmaznia a támadó államok ellen, amelyeket törvényen kívül kell helyezni.

Németországot felveszik a Népszövetségbe

Londonból jelentik: Macdonald Londonba való visszatérése után nyomomban megkezdte a tárgyalásokat Stresemann német külügyminiszterrel, Németországnak a Népszövetségbe való felvételéről.

Macdonald tanácskozása Bethlen magyar miniszterelnökkel

Macdonald miniszterelnök pénteken fogadta gróf Bethlen István magyar miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tárgyalt.

Benes aggályosnak tartja a leszerelést

Genfből jelentik: A Népszövetség pénteki ülésén Benes csehszlovák külügyminiszter is felszólt. Az, a

felfogása, hogy sok olyan állam van, amelyik nem csökkentheti hadseregét kielégítő garanciák nélkül. Híve a döntőbíráskodásnak, de figyelmeztet ennek a kérdésnek komplikált voltára. A döntőbíráskodást a kis nemzetek csak üdvözölhetik. Szükséges az összes népek barátságos együttműködésének helyreállítására, amit a döntőbíráskodás intézményének célszerű megvalósításával el lehetne érni.

Noviszadiak küldöttsége a közoktatásügyi miniszternél

A kormány nem állít fel új gimnáziumokat

Noviszadról jelentik: Fith Ferenc apátplébános, dr. Brezovszki Nándor orvos, Wagner Lajos és Horváth Lajos református lelkészek csütörtökön Beogradba utaztak, hogy a közoktatásügyi minisztériumban iskolaügyekben eljárjanak.

Korosec közoktatásügyi miniszter nyomomban fogadta a küldöttséget, amely elpanaszolta, hogy az egyik elemi iskolát, amelynek katolikus és református gyermekek voltak a tanulói, a tanfelügyelőség a tanítóképzede céljaira foglalta le és ezáltal az iskola volt tanulóit arra kényszeríti, hogy egy távolabbi iskolába járjanak. Azonkívül panaszt emelt a küldöttség a noviszadi tanfelügyelőségnek azon törekvése ellen is, hogy a noviszadi Mtasszonyunk-zárdát meg akarja fosztani zárdái jellegétől.

A miniszter megígérte, hogy mind a két ügyben intézkedni fog és legközelebb egy inspektort küld Noviszadra a sérelmek orvoslása végett.

A küldöttség ezután arra kérte a minisztert, hogy a noviszadi polgári iskolát gimnáziummá szervezze. A miniszter azonban kijelentette, hogy ezt a kérést nem teljesítheti, mert a kormány azon az állásponton van, hogy újabb gimnáziumokat nem állít fel.

Interpelláció az osztrák nemzetgyűlésen

a jugoszláviai munkáskütiásítások miatt

Bécsből jelentik: Hampel és Greinak képviselők az osztrák nemzetgyűlésen kérdést intéztek a szövetségi kormányhoz az osztrák munkásoknak és alkalmazottaknak az SHS. királyságból történt kiutasítása miatt. Az osztrák sajtó néhány nappal ezelőtt ugyanis azt a hírt közlő portálta, hogy a beogradi agrárreform minisztérium felszólította a jugoszláviai nagybirtokosokat, hogy külföldi gazdasági munkásaikat egy hónapon belül bocsássák el, mert ellenkező esetben birtokaikat szekvesztrum alá veszik. Ezen az alaptalan híren kívül sokat foglalkoztak a bécsi lapok a külföldi munkások jugoszláviai tartózkodási engedélyének megvonásáról.

A két képviselő interpellációja a következőképpen hangzik:

1. Telt-e a szövetségi kormány megfelelő lépéseket a jugoszláv kormánytól abból a célból, hogy a kiutasításokra vonatkozóan kielégítő felvilágosítást kapjon?

2. Milyen ellenrendszabályokat akar a szövetségi kormány alkalmazni abban az esetben, ha az említett kiutasítások valóban megtörténtek?

Az interpellációra a külügyminiszter hír szerint rövid időn belül válaszolni fog.

Az új novisadi agrárfőnök teleplezi elődjét

Ötszáz holdat kapott egy kortesvezér

Novisadról jelentik: A novisadi agrárhivatal új főnöke, a hivatal átvétele alkalmával szenzációs visszaéléseknek jött a nyomára, amelyekről azonnal jelentést tett az agrárreform-minisztériumnak. Kiderült, hogy az agrárhivatal felsőbb utasításra többeknek jogtalanul nagyobb földbirtokokat adott át használatra.

Az agrárreform-minisztériumból felterjesztett jelentés szerint dr. Markovics Lázár volt igazságügy-miniszter közbenjárására a novisadi agrárhivatal a horgosi Kárász-birtokból százötven holdat utalt ki Lázárevics Simon radikálispartai kortesvezérnek, aki a birtokot minden jogcím nélkül élvezte mindaddig, amíg a panamára rá nem jöttek. Megállapították még azt is, hogy Lázárevics ezen a birtokon kívül ugyanilyen módon Sztara-Kanizsa város agrárcélokra lefoglalt földjeiből is háromszázötven holdat élvezett. Ezenkívül a szombori járásból is kilenc holdat birtokolt. A jelentés szerint a Lázárevicsnek adott föld legnagyobb része dobrovoljacoknak volt kiosztva, azok azonban valamilyen okból nem vették át a földeket.

Szerbiában és Montenegróban is behajtják a hadinyereségadókat

Ankétbizottság a bankok anyagi helyzetének megvizsgálására

Beogradból jelentik: A költségvetés előkészítő munkálataival kapcsolatban a pénzügyminisztérium számos intézkedést tervez az állami jövedelmek, különösen az adóbevételek fokozására. A közvetlen adók igazgatósága elkészítette már az 1925. évre szóló adókiegészítési tervezet, amelyben sok újítás van. Ezenkívül a pénzügyminiszter rendeletében felszólította a szerbiai és montenegrói pénzügyigazgatóságokat, hogy fogjanak hozzá a hadinyereségadók behajtásához úgy, a mint az ország többi részében történik. Végül külön intézkedéseket készített elő a pénzügyminisztérium a bankokkal szemben. A minisztérium arra a meggyőződésre jutott, hogy a bankok elleplezik valóságos teherbíróképességüket, hogy elkerüljék a nagy adók fizetését. Ezért a közeljövőben ankétbizottság fog alakulni, amelynek az lesz a feladata, hogy megvizsgálja az ország valamennyi bankjának valóságos helyzetét.

A brazilai magyar forradalmárok
Száz magyar vett részt a harcokban
Bécsből jelentik: A leverett brazilai forradalom magyar szereplőitől újabb a következő adatok kerültek nyilvánosságra:
A lázadók oldalán harcoló magyar zászlóaljnak Agid Mihály volt a parancsnoka századosi rangban, vezérkari főnöke Kardos Béla volt. A tisztak közül a következők voltak magyarok: Szántó Lajos, Faludi Pál, Eisinger Rezső, Siklósi Armand dr., Mandl Dániel és egy Várad nevű ember. Közülük Eisinger Rezső kezelte a zászlóalj pénztárát, de még a forradalom alatt az egész pénzzel megszökött. Rio de Janeiroban a rendőrség letartóztatta. A magyar zászlóalj legénységi állományában mintegy száz magyar harcolt, a többiek osztrákok, olaszok, spanyolok és szíriaiak voltak.

Agid és társai ezt a száz embert sem igen tudták volna összetoborozni, ha a magyarok a forradalom nyolcadik napja után nem éheztek volna. Sao Paulo visszafoglalása után a magyarok nagyrészt letartóztatták, tekintet nélkül arra, hogy részt vettek-e a forradalomban vagy sem. Csak a holland követség közbenjárására bocsátották később szabadon az ártatlanokat.

Gyanus szerepe van a brazilai magyarok magatartása körül a saopaulói »Délamerikai Magyar Ujság«-nak, amelyet a hatóságok egy hónapra betiltottak. Ezzel szemben a rio de janeiroi »Délamerikai Magyar Hírlap« az első pillanattól kezdve kötelességévé tette a magyaroknak, hogy vendégek lévén Braziliában, maradjanak semlegesek.

A szubotocai radikálisok és a kormányzópartok első összecsapása Gyogyevics főispán nyilatkozata a radikális-párt követeléseiről és a rendkívüli közgyűlés összehívásáról

A szubotocai radikális-párt legutóbbi választmányi ülésén a párt több vezető tagja akciót indított, hogy a várost tanács sürgősen hívjon össze rendkívüli közgyűlést. A radikális-párt szövé akaria tenni az adóhivatali sikkasztás ügyét és azt, hogy az a gyakorlat, a hely szerint a városi főügyész és a városi mérnökök magánprakszist is folytathatnak, összeférhetetlen. A szubotocai radikális-pártnak az az első támadása az új rezsim ellen.

A radikális-párt kivánságait ötagu küldöttség tolmácsolta pénteken délelőtt a főispánnál és polgármesternél Jurics Marko képviselő vezetésével. A küldöttség távozása után kérdést intéztünk Gyogyevics Dragoszláv főispánhoz, hogy mi az álláspontja a radikális párt szervezet követeléseiről. A főispán a következő nyilatkozatot tette a *Bácsmegyei Napló* munkatársa előtt:

— A radikális-párt küldöttsége ma délelőtt felkeresett és arra kért, hogy az adóhivatalban elkövetett sikkasztás ügyében a legerélyesebb vizsgálatot vezessek. Én kijelentem, hogy a vizsgálat már folyamatban van és az ügyről már jelentést tettem a belügyminisztériumnak, ahonnan valószínűleg egy inspektort fognak kiküldeni a vizsgálat vezetésére és valamennyi városi pénztár felülvizsgálására. A küldöttség előadta még, hogy a radikális-pártnak az a kivánsága, hogy a kiszélesített tanácsot sürgősen

hívjuk össze, mert a radikális párt-szervezet indítványt akar a közgyűlés elé terjeszteni, hogy az adóhivatali sikkasztásért minden felelős tényezőt vonjanak felelősségre. Olyan értelmű határozatot is kíván hozni a radikális-párt a közgyűlésen, hogy a városi mérnökök és a városi főügyész ne folytathassanak magánprakszist, mert a párt felfogása szerint ez összehajthatatlan és a visszaélések látszatát kelti. A városi szabályrendelet nem tilja ugyan, hogy a főügyész ügyvédi prakszist folytasson, azonban ennek engedélyezése a közgyűléstől függ. Kijelentem a küldöttségnek, hogy azon leszek, hogy a közgyűlést még szeptemberben összehívjuk.

Malagurszki Albe polgármester — akinél a küldöttség szintén kifejezést adott kivánságainak, kijelentette munkatársunknak, hogy véleménye minden tekintetben meggyezik a radikális-párt álláspontjával, csupán azt nem helyesli, hogy a városi mérnököket el akarják tiltani a magánprakszistól. Egyébként a polgármester is még erre a hónapra tervezi a közgyűlés összehívását.

A kormányzópartok ezzel szemben lehetlenné akarják tenni azt, hogy a jelenlegi radikális városi vezetőség a mostani kiszélesített tanácsot ülésre hívhassa össze, mert a közgyűlésen még a radikális-pártnak van többsége és így könnyen leszavazhatnák a kormányzópartokat.

Összeült a magyar nemzetgyűlés

Izgalmas vita a munkanélküliségről és az Eskütti-ügyről

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlésnek az ellenzék által összehívott pénteki ülését izgalmas érdeklődés előzte meg. Sokaknál nagy rendőri kirendeltség őrizte már a kora reggeli órákban a képviselőház épületéhez vezető utvonalakot, mert a munkanélküliek felvonulásától tartottak és ezért csak többszörös igazoltatás után lehetett a parlament közelébe jutni.

Tizenegy órakor nyitotta meg az ülést *Sejovszky* Béla elnök, majd *Farkas* Tibor a házszabályokhoz kér szót és kijelenti, hogy a nemzetgyűlés eddig semmiféle értesítést nem kapott a minisztertanácstól arra vonatkozóan, hogy *Bud János*nak új miniszteri megbízatása milyen ügykörre vonatkozik. Az a kérdés, hogy két egyenrangú miniszter van-e a pénzügyminisztériumban? (Nagy zaj.)

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Három van! Ötöt kell kinevezni!
Pikler Emil: Az angol világhírdalomnak elég egy pénzügyminiszter!

Farkas Tibor: Ugy a nemzetgyűlésnek, mint az egész országnak tudnia kell, hogy ki felelős a pénzügyek vteléért.

Vass József népléti miniszter, a miniszterelnök helyettese: Annóra vártam, hogy ezt a felszólalást, hogy konkrétan nem is tudok válaszolni,

de azért kijelenthetem, hogy ha mulasztás történt a nemzetgyűlés tájékoztatása tekintetében, az pótolhatni fog.

A munkanélküliség kérdése
Peyer Károly a következő felszólaló, aki mindenekelőtt megindokolja a nemzetgyűlés összehívását. Főként a munkanélküliség ügyében hívják össze a nemzetgyűlést. Részletesen ismerteti a munkanélküliség fejlődését, majd a szanalás következményeit. **A magyar part olyan bukás érte, ami sehol a világon nem tapasztalható és ennek folytán augusztus végén már 28.801 munkanélküli volt. A magyar munkás sokkal többet dolgozik és sokkal kevesebbet keres, mint például a környező államok munkásai. Tíz kiló kenyérért 12 és fél órárt kell dolgoznia a budapesti munkásnak, a bécsi munkás csak 6 órát dolgozik ezért, míg a pozsonyi munkás csak 2 és fél órát. Kolozsvárott az építőmunkás egy kiló húst vehet egy óra béréért. Nálunk, ahol 45—50.000 korona egy kiló hús, hat órát kell dolgoznia a munkásnak egy kiló húsért! Ausztriában és Németországban is van munkanélküliség, de ott a kormány bizonyos előrelátással dolgoztak és törvényhozást uton biztosították, hogy a dolgozók munkabéret a drágasággal arányosan emel-**

ték. Nálunk viszont utasítást adtak a rendőrségnek, hogy a munkásoknak nem szabad utlevelet kiadni.

Az Eskütti-ügy rejtelmel
Peyer Károly ezután rátér az Eskütti-ügyre, amely már évek óta izgalomban tartja az ország közvéleményét. — Nem kívánom — mondja — ennek az ügynek bírói részét tárgyalni. Nem követem a miniszterelnök urat, aki a bírói ítélet meghozatala előtt befolyást igyekszik gyakorolni.

Peyer Károly szavaival közben lép a terembe *Nagyatádi Szabó* István földművelésügyi miniszter, aki a helyére siet.

Esztorgályos János (*Nagyatádi felé*): Isten hozta *Buster Keaton*!... (*Nagy derűtlenség.*)

Peyer Károly: 1921 óta folyik ez az ügy. Akkor történt, hogy *Nagyatádi Szabó* István miniszter íróasztalát feltörték.

Nagyatádi Szabó István mosolyogva rázza a fejét és így szól:

— *Nem az én íróasztalom volt!*

Peyer Károly: Feltörték a titkárnak az íróasztalát is és elvitték bizonyos kompromittáló iratokat. Ezeket az iratokat azután rögtönzött minisztertanács vizsgálta felül a minisztertanácson. Esküttet is ez a minisztertanács hallgatta ki a főkapitányságon.

Lendvai-Lehner István: *Akkor még rendben volt az elmebeli állapota! Azóta szanálták az esztét!* (*Nagy derűtlenség.*)

Peyer Károly: A cél világos. Választás előtt álltunk s így a cél nem lehetett más, mint *Nagyatádi Szabó* István elgáncsolása. Nem szabad elfelejtetni, hogy közvetlenül a pécsi beszéd után történt ez, amelyben a miniszterelnök ur a Habsburg-ház hívének vallotta magát.

Felkiáltások a szociáldemokratáknál: Nemsokára azután lövetett a királyra!

Peyer Károly: Mikor azután nem sikerült teljesen kiirtani a kisgazdapártot, *Nagyatádi Szabó* István újra miniszter lett, de az Eskütti-ügy földában ott lebegett a feje fölött és a közvéleményben. Esküttel egyezkedési tárgyalásokat folytattak. Ezeket a tárgyalásokon a miniszterelnök urnak is volt képviselője: *Oroszi* ügyvéd személyében. Miután az egyezkedési tárgyalások eredményre nem vezettek, 1924 január 9-én Esküttet újra lefogták, zsarolás, lopás és rágalmozás vétsége miatt. A vádpanácsi tárgyaláson azonban az ügyész Esküttel szemben a lopás vádját elejtette és hozzájárult Eskütti szabadlábra helyezéséhez. Ennek azután az volt a következménye, hogy az ügyész menesztették. Másszóval: főtárgyalás az ügyész. Ez volt az első ügyész ídőzet az Eskütti-ügyben, mert ezenkívül volt még több is. *Boronkay* ügyész azután a főtárgyalásra készülve, utasításokat kért. Utasításokat pedig csakis az igazságügyminisztériumtól kaphat az ügyész.

Pesthy Pál igazságügyminiszter tagadólag rázza a fejét.

Peyer Károly: El sem tudom képzelni, hogy másképpen történhesen és köztudomásu, hogy politikai ügyekben az ügyésznek mindig utasítást ad a kormány, illetve az igazságügyminiszter.

Pesthy Pál igazságügyminiszter ismét tagadólag rázza a fejét.

Peyer Károly: *Tőrekny* tuncsel-nők szobájába hívták *Boronkay* ügyészt és ott megtanácskozták a további teendőket.

Lendvai-Lehner István: *Hogy bold-e Eskütti vagy nem?*

Peyer Károly: Egyet tudok és ezt hajlandó vagyok bizonyítani, hogy egy-két nappal a tárgyalás után Eskütti kijelentette, hogy európai botrány lesz, de ítélet nem lesz. (*Nagy zaj.*) Furcsa, ha a vádított előre tudja, mi lesz. Így történhetett meg, hogy négy órárt keresztül a legdur-

vább sértések és vádak özönét zúdította Eskütt egy aktív miniszterre. Az elnök csak akkor szakította féibe, amikor Eskütt elszólta magát és azt mondta, hogy a miniszterével és a miniszterelnökével együtt panamázott. (Nagy zaj.) Ezt a tévedését azután Eskütt helyreigazította.

Horvát Zoltán: Egyelőre még szükség van Nagyatádra.

Peyer Károly beszéde végén javasolta, hogy a Ház délelőtti 10 órákor tartsa legközelebbi ülését, annak napirendjére tűzze ki a munkanélküliség ellen teendő intézkedéseket, a forgalmiadó kérdését, a vagyonszámszámlák és a földreform kérdését, végül a miniszterelnöknek az Eskütt-ügyben tett nyilatkozatát.

Ezzel szemben az elnök azt javasolta, hogy a legközelebbi ülés október 1-én legyen és azon a fővárosi törvény tárgyalását folytassák.

A baloldal az elnök napirendi indítványát nagy izgalommal és zajjal fogadta.

Homonnay Tivadar foglalkozik ezután a munkanélküliség kérdésével, majd az utóbbi időben felszaporodott lovagias ügyekről beszél. Sürgősen szükségesnek tartja Nagy Pál tábornok titkos parancsának revízióját, mert csak ezen a módon lehet megszüntetni a folyton szaporodó lovagias ügyeket.

Miniszteri válaszok

Vass József népjóléti miniszter ostobának tartja a párbaj-mániát és kijelenti, hogy a kormány meg fogja találni a módját annak, hogy a hadsereg tisztikara és a polgári társadalom között a harmóniát helyreállítsa. A munkanélküliség kérdésében elhangzottakra nézve kijelenti, hogy a munkanélküliség nem speciális jelenség Magyarországon, hanem Európaszerte észlelhető és Angliában is másfél millió munkanélküli van.

Pesthy Pál igazságügyminiszter Peyernek válaszol. Tiltakozik az ellen, hogy bárki is befolyásolta volna a bíróságot, vagy a kormány befolyást gyakorolt volna a pör menetére.

Bérmozgalom

a szubotica villanytelepen

A munkáskamara közvetít a munkások és az igazgatóság között

A szubotica villanytelep összmunkásai két héttel ezelőtt memorandumot nyújtottak be Shellenc igazgatónak, amelyben kategóriánként különböző béremelést követeltek.

A memorandumban a munkások utaltak arra, hogy a béremelést az igazgatóság annál is inkább megadhatja, mert a villanytelep alkalmazottainak bére nemcsak hogy jóval alatta van az egyéb üzemekben fizetett bérművélnek, hanem, mert semmiképpen sincs arányban a drágaság nagyfokú emelkedésével. Az igazgatóság a memorandumra, amelyben az alkalmazottak százalékos béremelést kértek, kijelentette a munkások megbízottainak, hogy egyelőre nincs abban a helyzetben, hogy a béremelésről velük tárgyalásokat folytasson. A munkások egy hét múlva megismételték a bérkövetelésüket, mire az igazgatóság újból elutasította őket, arra az alapspontra helyezkedvén, hogy a bérkövetelésről csak későbbi időpontban hajlandó tárgyalni a munkásokkal.

A munkások, mikor az igazgatóság másodszor is elutasította bérkövetelésüket, a noviszadi Munkáskamarához fordultak, hogy vegye kezébe az egyezkedő tárgyalások vezetését. A Munkáskamara megbízta Szavics inspektor pánteken

Szubotica-ra is érkezett és felvette a tárgyalásokat a villanytelep igazgatóságával. A tárgyalások folyamán az igazgatóság engedett merev álláspontjából, de a munkások teljes követelését még nem fogadta el. A kedvezően indult tárgyalások azáltal biztatnak, hogy a bérmozgalom békés meggyezéssel ér véget.

Nagymennyiségű dohány

megy tönkre a monopóliumnál

Interpelláció a monopóliumigazgatóság gazdálkodásáról

Beogradból jelentik: A földmivességi párti klub interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez a monopóliumigazgatóságnál folytatott gazdálkodás ügyében. Az interpelláció több mint harminc kérdést tartalmaz. Felvilágosítást kér az interpelláció arról a százmillió kölcsonról, amelyet az angol kereskedelmi bank utján kötöttek a dohánybevitel céljaira. A földmivességi párt úgy tudja, hogy ezt Sztojadinovic pénzügyminiszter más célokra használta fel.

Továbbá felvilágosítást kérnek az Astra Romana-nál árlejtés nélkül történt petroliumvásárlásról; bizonyos 150 millió dináros »forgótökről«, amely a költségvetésben és a könyvelésben nem szerepel és amelyből jövődíj nélkül két házat és két millióért Vapa-jéle papirgyári részvényt vásároltak; az évi dohánymegváltásról, amelyhez a szükséges másfél milliárd dinárt az igazgatóság nem készítette elő és kölcsön utján kell megszereznie.

Végül szóvá teszi az interpelláció azt, hogy Noviszadon és Sztrumicán nagymennyiségű dohány ment tönkre, amiért senkit sem vontak felelősségre és — minthogy a monopóliumigazgatóság most sem állított fel raktárakat, ahol az idejé dohánytermést elhelyezhetné — az a veszély fenyeget, hogy ismét rengeteg értékű dohány fog kárba veszni.

Szokol ünnepe

— harci veszélyei

Előkészületek a horvát Szokol církvenicali ünnepélyére

Zagrebból jelentik: A Horvát Szokol-egyesület vasárnap Cirkvenicán nyilvános ünnepélyt szándékozik rendezni, amelyen egész Horvátország horvát szokolistái részt vennének. Az ünnepségek megtartása elé aggodalommal tekintenek, mert attól félnek, hogy meg fognak ismétlődni azok az incidensek, amelyek a zagrebi jugoszláv szokol-ünnepségeket megzavarták.

Dr. Gojkovic horvátországi tartományfőnök közölte dr. Hoferral, a Horvát Szokol vezetőjével, hogy tudomására jutott, hogy a jugoszláv Szokol-Ifjak bosszút akarnak állni a horvátokon és a vasuti állomásokról tegyveresen támadást akarnak intézni a horvát szokol-ifjak vonata ellen.

Ezért a tartományfőnök azt tanácsolta, hogy a Horvát Szokol-egyesület halassza el a církvenicali gyakorlatokat, mert a legszigorubb utasítások ellenére is megtörténhetnek, hogy a kevésszámú csendőrség és katonaság nem tesz képes megakadályozni az összeütközéseket. A helyzet annyival is fenyegetőbb, mert vasárnap a susáki jugoszláv szokolisták is kirándulást rendeznek Cirkvenicára.

A Horvát Szokol-egyesület egyelőre ragaszkodik a církvenicali ünnepségek megtartásához és követeli, hogy a hatóságok tegyenek meg mindent a rend és a nyugalom biztosítására.

Kémgyanus

nyolcvanhat éves matróna

A nagyváradi sziguranca vadjai egy uriaszony ellen

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi sziguranca, noha az erdélyi magyarság egyes tagjai ellen emelt kémkedési vádak csaknem egytől-egyet alaptalanoknak bizonyultak, változtatlan bizalommal igyekszik »irredenta agitátor«-okat és »kém«-eket felfedezni. A titkos rendőrség legújabb fogása Nagyvárad egyik legrégebbi és legelőkelőbb családjának tagja, özvegy Tardy Sándorné, született Ertey Jolán, aki nemrég töltötte be nyolcvanhatodik esztendejét.

A matrónának Nagyvárad közelében, Berettyóújfaluban — Magyarországon — van a családi birtoka, ahová gyakran átkocsizott. A román hatóságoknak már régebben szemetszurt az agg uriaszony utaztatása és ehhez járult, hogy Tardyné nemrégiben — egyébként pusztán családi ügyekkel foglalkozó — levelet kapott egyik magyarországi rokonától, dr. Némethy Károlytól, aki történetesen államtitkár volt valaha a belügyminisztériumban. A nagyváradi sziguranca elég volt emmi ahhoz, hogy a nyolcvanhat éves özvegyasszonyt kémgyanusnak nyilvánítsa és irredenta agitációval vádolja. Utlevélt nyomban elvették, megindították ellene az eljárást és elrekviráltatták lakását.

Özvegy Tardyné súlyosan megbetegedett az izgalmakba.

HIREK

•••

— A trónörökös születésnapja.

Szombaton ünnepli az ország Péter trónörökös születésnapját. A trónörökös születésnapja alkalmából minden hitfelekezet templomában istentiszteletet tartanak, 9—12-ig az üzleteket zárva kell tartani. A városházán szombaton nem lesznek hivatalos órák. Az utlevélosztály közli, hogy szombaton, vasárnap és hétfőn nem adnak kiutazási vizumot.

— Bogojevói küldöttség a miniszterelnöknek. Beogradból jelentik: Bogojevó község küldöttsége felkereste Davidovic miniszterelnököt, akitől közbenjárást kért a bogojevói dunai töltés megerősítéséhez szükséges kölcsön érdekében. A miniszterelnök ígéretet tett, hogy a küldöttség kérését pártolni fogja.

— Új tanfelügyelőség a Vajdaságban. Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszter a Vajdaságba a következő új tanfelügyelőket nevezte ki: A kikindai járásba Marics Novák tanítót, a novakanizsai járásba Mahalj Zvonimir tanítót és a sombri járásba Teofanovic Elena és Csendic Milovan tanítókat.

— A belügyminiszterium megemlékezett Cseremov városi orvosi ki-nevezéséről. Noviszadról jelentik: A volt közegészségügyi miniszter dr. Cseremov Györgyöt, a noviszadi szrnaos-vezért városi tisztí orvossá nevezte ki Noviszadra. A kinevezés ellen, amely már az új kormány megalakulása után érkezett meg Noviszadra, tiltakozott a városi tanács és annak megemlékezését kérte a belügyminiszteriumtól. A belügyminiszterium most a közegészségügyi miniszteriummal egyetértőleg megemlékezett dr. Cseremov kinevezéséről.

— Kertésziskola Noviszadon. Noviszadi jelentés szerint a földművelésügyi miniszterium engedélye folytán Noviszadon kertésziskolát állítanak fel. Az iskola október elsején kezd meg működését.

— A szlovenszki keresztényszociális pártból kizárik a Kassai Napló szerkesztőjét. Kassáról jelentik: A magyar keresztényszociális-párt legutóbbi gyűlésén indítványt nyújtottak be arra vonatkozólag, hogy dr. Szepessy Miksát, a Kassai Napló főszerkesztőjét zárlák ki a pártból. Az indítvánnyal — a küszöbönálló pártszakadás miatt — nem foglalkoztak a gyűlésen, hanem csak később döntenek róla. A szlovenszki közvéleményben általános felháborodást keltett, hogy a szlovenszki újságírás legkiemelkedőbb egyénisége ellen ilyen lépésre készülnek azok, akikből a Kassai Napló nyilvánossága csínált politikusokat és képviselőket és akik a Kassai Napló nélkül ma is ismeretlen senkik lennének.

— Prónay és Gömbös párbajozni fognak. Budapestről jelentik: A nyugatmagyarországi eseményekből kifolyólag mintegy két és félvél ezelőtt lovagias ügy keletkezett Prónay Pál és Gömbös Gyula között. Minthogy tartalékos tisztek között merült föl az ügy; az ügy a katonai becsületügyi választmány elé került, amely most hozta meg döntését. A döntés szerint a párbajt a katonai becsületügyi választmány engedélyezte.

— Szolgabíró a noviszadi tábla előtt. Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszék Cetinje Zsarko volt novakanizsai szolgabírót, azért mert egy Grbljanai nevű borkereskedőt minden ok nélkül arcul ütött a község házában, egy havi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte. A noviszadi tábla most az ítéletet helybenhagyta.

— Lerch Egon özvegyének házassága. Bécsből jelentik: A bécsi társaságok legújabb szenzációja az a házasság, amelyet Fritz Werner, az ismert operett-énekes kötött Lerch Egon sorhajóhadnagynak özvegyével. Lerch, mint emlékeztetés, a világháborubban a parancsnoksága alatt álló buvárhajó elsüllyedésekor hősi halált halt. Özvegye már korábban különváltan élt férjétől, aki — mint Windischgratz Ottó herceg és Erzsébet főhercegnő válópörének tárgyalásán kiderült — bizalmas viszonyban állt Erzsébet főhercegnővel, Ferenc József unokájával.

— Nagy harcok Sanghai közelében. Sanghaiból jelentik: Kína helyzete rendkívül válságos. Hungtu mellett, Sanghaitól nem messze, heves harcok dühöngnek. Sanghaiban francia tengerészek szálltak partra a francia negyed védelmére. A külföldi diplomáciai kar tagjai egyhangulag arra kérték Pekingben Wellington Koo kínai külügyminisztert, hogy az idegenek életének és vagyonának megoltalmazására létesítsen Sanghai körül egy semleges zónát.

— Mozgalom a volt becskerekli pénzügyigazgató reaktiválására. A vajdasági kormányzópártok köréből akció indult meg, hogy Pelikán Lipót nyugalmazott becskerekli pénzügyigazgatót állítsák a vajdasági pénzügyek élére. Pelikánt kiváló szak tudású, pénzügyigazgatási gyakorlata és harminctéves vajdasági szolgálata kvalifikálják ennek a tisztségnek betöltésére. Hír szerint dr. Spaho pénzügyminiszter kiltatásba helyezte, hogy a több felől megnyitvánult kívánságot teljesíteni fogja.

— Kutba dobta a gyermekét. Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszék e napokban tárgyalta Fejes Margit több földművesasszony bűnügyét, akit az ügyesség szándékos emberöléssel vádolt. Fejes Margit néhány hónappal ezelőtt kutba dobta háromnapos gyermekét. A törvényszék a gyilkos anyát négy évi fogházra ítélte.

— Noviszadon háztelkeket osztanak a szegényeknek. Noviszadról jelentik: Lukics Jován helyettes polgármester vezetésével megkezdtek az ingyen háztelkek szétosztását a szegénysorsú lakosság között. Minden igazolt jelentkező nemzetiségre való tekintet nélkül negyed hold földet kap háztelkes céljára.

— **Előkészületek a gyermeknapra.** A szubotica gyermeknap előkészítő munkálatai serényen folynak és a szeptember 7-iki és 8-iki ünnepek programja állandóan bővül. A délelőtti perselygyűjtéssel kapcsolatban Róna Árpád a Bárány-szálló előtt nagy büffét rendez Bodrics Miska zenekarának sétahangversenyével kapcsolatban. A gyűjtésre a szubotica hölgyek vállalkoztak és a rendezendő hangversenyek és multságok tiszta jövedelme is a Gyermekvédő Liga céljait szolgálja.

— **Az »Aranymadár« előadása a Katolikus Legényegyletben.** A Katolikus Legényegylet kitűnő műkedvelő gárdája szeptember 6-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel megismétli az »Aranymadár« című operett előadását. Az együttesben a bemutató szereplői vesznek részt.

— **Időjárás.** (Popovics György közoktatásügyi inspektor jóslata.) Az idő nyugodt, derült lesz.

— **Beiratkozások a szubotica női ipariskolába.** A női ipariskolában napoként délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig lehet beiratkozni. (Alexandrovo ucca 13. szám.)

— **Műkedvelő-előadás Becskereken.** A becskereki műkedvelők e hó 13-án és 14-én három egyfelvonásost adnak elő a Városi Színházban. Szinre kerül Török Rezső »A viaszkvirág« című paraszthistóriája, Liptai Imre »A főnök ur neje« című vígjáték és Farkas Imre »A kis kadét« című operettje. A szerepeket Cs. Kugler Mariska, Heinrich Hilda, Flott Ilus, Maurics János, Takács S., Leffelholz László, Wehner György és Nyárai Rezső játsszák. A darabokat Nyárai Rezső rendezti.

— **Halálozás.** Berger Jakabné, született Fischer Johanna Budapesten hatvanhat éves korában meghalt. Az elhunytban Balassa Bertalan bajmoki és Balassa Imre malidjosi kereskedő édesanyjukat gyászolják. Temetése hétfőn délután volt a farkasréti temető halottasházából. Dr. Kiss Arnold budai főrabbi tartott megható gyászbeszédet az elhunyt felett.

Radegund ausztriai fürdőhelyen hosszú betegség után meghalt **Wagner** Tivadarné, Wagner Tivadarnak, a noviszadi magyarság egyik vezérének a felesége.

— **A szubotica rokkant-egyesület pénze.** A szubotica rokkant-egyesület vezetősége a következő nyilatkozat közlésére kérte fel a »Bácsme gyei Napló«-t: Egy idő óta olyan hírek vannak forgalomban, hogy a szubotica rokkant-egyesület vezetősége költségek és kereskedést folytat a rokkantnap alkalmával begyűlt pénzzel. Ezeket a híreket néhány olyan ember terjeszti, akiket a vezetőség eltávolított az egyesületből, azonfelül a bíróságnál is feljelentést tett ellenük. Kérünk minden öntudatos tagot és mindenkit, akit illet, hogy forduljanak a Prva Hrvatska Stedioncéhoz, ahol meggyőződést szerezhetnek arról, hogy ezek a híresztelések nem felelnek meg a valóságnak.

Tűz! nem hamvasztja el a házad
Ha Minimax van nálad
Vezérképviselő **Steffen Eberhard**
Novisad, Futoški put 82.

— **A szombori törvényszék állandó kirendeltsége a Muraközben.** Beogradból jelentik: Illetékes helyen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Csakovecen állandó bírói kirendeltséget állítsanak fel a szombori bíróság kebeléből. Ezzel az intézkedéssel meg akarják kimélni a Muraköz lakosságát attól, hogy minden ügyben Szomborba legyenek kénytelenek utazni. A csakoveci kirendeltség tervével szemben a Rádics-párt muraközi képviselői akciót indítottak, hogy a varazsdini törvényszéken állítsanak fel külön ügyosztályt a Muraköz részére. Ezt a követelést azzal indokolják, hogy Csakovecen nincs megfelelő hivatali helyiség, sem lakás a bírók számára.

Merénylet a lengyel köztársasági elnök ellen

Egy főiskolai hallgató bombát dobott az elnök autójára

Lembergől jelentik: Amikor **Wojciechowsky**, a lengyel köztársaság elnöke péntek délután, a lembergi keleti vásár megnyitása után a vajdák palotájába hajtattott, az ember-tömegeből **bombát dobott autója felé.** A bomba az autótól néhány lépésnyire esett le és csak gyenge robbanást okozott, mert tartalma idő előtt kifolyt, Sem az elnök, sem ki-

séretéből senki meg nem sebesült. A merénylők közül egyet elfogtak, a többi elmenekült. A letartóztatott merénylőt **Steignernek hívják.** Bécsben tanuló főiskolai hallgató, fia egy lembergi üvegesnek. A rendőrségen nyomban megkezdték az elnök merénylőjének kihallgatását, amelyről még nem adtak ki bővebb jelentést.

— **Amerika megszigorítja a bevándorlási törvényt.** Washingtoni kábeltávirat szerint az amerikai kormány új bevándorlási törvényt dolgozott ki, amely az eddiginél hasonlóképpen szigorúbb. A törvény egyik szakasza kimondja, hogy azokat, akik vétének a rendelkezések ellen vagy engedelem nélkül lépnek az Egyesült Államok területére, szabadságvesztéssel büntetik.

Dr. Wolf Gyula ezton értesíti pácienseit, hogy haza érkezett.

— **Doloi val nábob leánya.** Ezt a gyönyörű színművet játssza a Müpártolók Köre 7-én este a városi színházban. A darab sikerét biztosítja, hogy a főbb szerepeket a legjobb műkedvelők játsszák benne. Piets Ferencné, Bujdosóné, Deuts Janka, Bihari Etuska, Tarián szerepében Garai Béla, a debreceni színház volt hősszerelmese fog bemutatkozni. Továbbá Szabó Marci, Balázs István, Bujdosó fognak jelentékenyebb szerepeket játszani. Hétfőn, 8-án délután, gyermek- és népdaladás lesz. színe kerül: »Hétszer szép« mesejáték, továbbá szebbnél-szebb táncok és kabaré-számok. Mindkét előadásra jegyek előre kaphatók.

SPORT

Lemondott

a szubotica alszövetség alelnöke

— Izgalmas vita a pályabér körül —

A szubotica alszövetség igazgatótanácsa csütörtökön este ülést tartott, amelynek napirendjén több fontos tárgy szerepelt. Malagurszki Babján alszövetségi elnök beszámolt a zagrebi szövetség közgyűléséről, majd közölte az igazgatóság tagjaival, hogy a király serlegéért kiírt körmérkőzések középdöntőt kisorsolták Zagrebban és a szubotica alszövetségi válogatott a sorsolás folytán abba a szerencsés helyzetbe került, hogy Split reprezentatív csapatával Szuboticán fogja játszani középdöntő mérkőzését.

Malagurszki elnök beszámolója után a felett indult meg a vita, hogy a mérkőzést melyik pályán rendezze az alszövetség. Horváczki Fábán alszövetségi kapitány javaslatot terjesztett elő, hogy a mérkőzést a Bácska-pályán játsszák le, mert a spliti csapattal szemben, a mely a keménytalaju, köves pályához szokott, nagy előnye lesz a szubotica csapatnak, ha a Bácska széles, füves pályáján veszi fel a küzdelmet. Egyben bejelentette, hogy a Bácska-pályához csak a siker érdekében ragaszkodik, minek bizonyítékul, a Bácska vezetőségének felhatalmazása folytán, a husz százalékos pályabéret az alszövetségnek ajánlja fel. Végül megjegyezte, hogy a mérkőzés kimeneteléről csakis ez esetben vállalja a felelősséget.

Horváczki javaslatához elsősorban Milodánovics Márton, (SMTc) az alszövetség alelnöke szólott hozzá. Tiltakozott az ellen, hogy a mérkőzést a Bácska-pályán játsszák le és követelte, hogy az igazgatótanács az SMTc Szegedi-uti pályáját jelölje ki erre a célra. Heves vita fejlődött ki és amikor a többség Horváczki javaslatát tette magáévá, Milodánovics úgy módosította kívánságát, hogy a mérkőzést játsszák le a Bácska pályáján, azonban a huszszázalékos pályabéret az alszövetség helyett az SMTc-nek adják oda. Az igazgatótanács visszautasította Milodánovics javaslatát és megegyezett

abban, hogy a Split—Szubotica mérkőzést a Szombori-uti pályán rendezi, anél is inkább, mert ezáltal az alszövetség anyagi haszonhoz is jut. A Jugoszlávia és a Szombori Sport között lejátszandó országos bajnoki mérkőzést az SMTc pályára sorsolta ki az alszövetség igazgatótanácsa.

Milodánovics alszövetségi alelnök nem nyugodott meg az igazgatótanács döntésében és bejelentette tisztségéről való lemondását.

Bírókiküldések a vasárnapi bajnoki

mérkőzésekre. Vasárnap kezdődik a bajnoki szezon és az első nap már tizenhat egyesület állítja sorompóba csapatát. Négy első és négy másodosztályú bajnoki mérkőzést játszanak le részben Szuboticán, részben vidéken. A bírókiküldő bizottság csütörtökön este tartott ülésén a következő bírókat jelölte ki a mérkőzések levezetésére: Szubotica Sport—Kulai AC mérkőzést Fischer, Bácska—Sand mérkőzést Balázs, a ZsAK—SMTc mérkőzést Sztipics, a Szombori Sport—Amateur mérkőzést Krausz fogja levezetni. A másodosztályban Becse—Topola mérkőzésre Orcsicsot, a Kanizsa—Szombori GD mérkőzésre Kocsimárt, Szentai AC—Sloga mérkőzésre Csajághyt és a Verácsi SC—Bajmok mérkőzésre Drenkovicst küldték ki bíróknak.

Kisorsolták a noviszadi bajnoki mérkőzéseket.

A beogradi alszövetség intéző bizottsága kisorsolta a noviszadi bajnoki mérkőzéseket, amelyeket a következő sorrendben játszanak le: Szeptember 21-én Juda Makkabi—OSKV. Szeptember 28-án NAK—NTK. Október 12-én NAK—OSKV. Október 19-én NTK—Juda Makkabi. Október 26-án NAK—Juda Makkabi.

A szubotica Pinceregysület bemutató

mérkőzése. A szubotica Pinceregysület csapata szombaton délután játssza első mérkőzését a Bácska-pályán. A pincereknek a Ferrum lesz az ellenfelük. A győztes csapatnak Róna Árpád tizenegy darab ezüst érmet ajánlott fel.

A pancsevói Sport Klub pályafelavató

ünnepélye. A pancsevói Sport Klub szeptember 13-án és 14-én fogja felavatni ünnepélyes keretek között új pályáját. A felavató ünnepségre valamennyi sportegyesületet meghívták.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1924. szeptember 5.

Zürich 7.
Berlin deviza 55.1—55.3 milliárd márka, valuta 54.6—54.8 milliárd márka.
Bécs deviza 923—927, valuta 920—926.

Prága deviza 44.625—45.125, valuta 45.25—45.75.

Budapest (hivatalos árfolyam) deviza 1019—1025, valuta 999—1020.

Zürich, szeptember 5. Zárlat: Beograd 7, Páris 28.05, London 23.67, Newyork 5.31, Brüsszel 26.50, Milanó 23.20, Berlin 127, Prága 15.52, Budapest 0.006925, Bukarest 2.75.

Beograd, szeptember 5. Zárlat: Páris 4.07, London 336—338, Milanó 3.305—3.345, Newyork 75.75—76.25, Genf 14.375—14.40, Prága 2.27—2.2875, Bécs

0.1070—0.1075, Budapest 0.1050, Bukarest 39.50.

Noviszadi terménytőzsde, szeptember 5. Élénk forgalom. Irányzat változatlan. Buza 345—350 dinár. Arpa 345—350 dinár. Zab 260 dinár. Tengeri 285—290 dinár. Bab 425—430 dinár. Liszt 0-ás GG. 570—610 dinár, 0-ás G. 560—600 dinár, 2-es 536—540 dinár, 5-ös 484—490 dinár, 6-os 430—440 dinár, 7-es 380—390 dinár. Korpa 195—200 dinár. Kender 2250—2350 dinár.

Szentai gabonaárak, szeptember 5. Irányzat lanyha. Buza 340 dinár. Arpa 320 dinár. Tengeri 275 dinár. Zab 260 dinár. Köles 300 dinár. Bab, muhar 350 dinár. Repce 600 dinár.

Budapesti gabonatőzsde, szeptember 5. Buzában kiegyítő kínálat 410—415.000 koronás árban. A malnok 405.000 koronás ajánlatot tettek 78 kilós tisztavideki buzára budapesti paritásban, Rozsban élénk kínálat van budapesti paritásban 330—335.000 koronával. Takarmányárpat budapesti paritásban 410—420.000 koronáért kínálnak. Sörárpa elkelt budapesti paritásban 445.000 koronával.

Tengeriért feladóállomáson 350—360 ezer koronát fizettek.

Tavalyi zab budapesti közraktárban és Kőbányán 380.000 korona. Jöminőségű idei zabért 350.000 koronát fizetnek.

A lisztpiacon nincs lényeges változás. A prompt szükséglet megelémlitette egy kissé a piacot, külföldi relációkban nincs üzlet.

Chikagói gabonatőzsde, szeptember 5.

Buza szeptemberre 124, Buza decemberre 129, Buza májusra 135, Tengeri szeptemberre 119, Tengeri decemberre 113, Tengeri májusra 114, Zab szeptemberre 47, Zab decemberre 52, Rozs szeptemberre 95, Rozs decemberre 100.

Newyorki gabonatőzsde, szeptember 5.

Buza őszi vörös 140, Buza őszi kemény 139, Tengeri 134, Liszt sp. w. cl. 575—625. Az irányzat lanyha.

Budapesti értéktőzsde, szeptember 5.

A rendezési nap nagy kínálata mellett az értékek átlag tíz százalékkal csökkentek. Záróárffolyamok (ezer koronában): Bankok: Angol-magy. 46, Bosny, agrár 52, Földhitelb. 245, Hazai 120, Szlavon jelz. 58, Lloyd-bank 5.5, Cseh. iparb. 23, Magyar Hitel 520, Osztrák Hitel 176, Jelzáloghitel 114, Lszámitoló 69, Olaszbank 20, Merkur 10, Kereskedelmi bank 1125. Takarékpénztárak: Belvárosi 27, Egyes. főv. 110, Ált. takaréki 130, Mektár 180, Pesti hazai 3280.

Biztosítók: I. Magy. Bizt. 7500, Fonciere 180, Jég 90. Malnok: Back-malom 56, Borsod-miskolci 117, Concordia 39, I. bpesti gm. 124, Gizella 44, Hungária 84, Királymalom 27. Bányák és téglagyárak: Beocsini 915, Borsodi 89, Szentlőrinci 49, Szászvári 325, Kohó 400, Istvántéglá 21, Drasche 160, Magnezit 1700, Aszfalt 60, Ált. kőszénb. 2830, Salgó 530, Ujlaki 115, Urikányi 860. Nyomdák: Athenaeum 102, Franklin 70, Globus 23, Kunossy 7, Pallas 100. Vasútv. és gépgyárak: Bródi vagon 101, Gróf Csáky 11, Gazd. gép 135, Fegyver 1140, Frankl 110, Ganz Dan. 2590, Ganz vill. 1270, Hofner 125, Kistarcsai 38, Láng 100, Lipták 9.25, Ált. gépgy. 24, Magyar acél 215, Rimamurányi 143, Rossemann 60, Schlick 46, Mérleg 15. Különtétele vállalatok: Ált. gázizzó 10.5, Ált. légszesz 500, Bárdi 13, Baróti 2.1, Bóni 55, Danica 95, Diana 7, Dorogi 17, Délicukor 470, Czinmer 56, Égész 26, Horvát cukor 925, Gyapjamosó 34, Pápir 35, Részvényserf. 260, Temesi szesz 190, Fővárosi sör 38, Mütrágya 105, Juta 150, Karton 79, Klein 4, Keleti 27, Klotild 57, Ligetszan. 22, Cukor 2280, Östermelő 208, Gummi 260, Szalámi 550, Mezőhegyesi cukor 182, Interexim 15, Star-film 40, Szeg. kend. 325, Telefon 128, Temesi sör 150. Faipari vállalatok: Marcurfa 2.45, Guttmann 1075, Hazai fa 135, Honi fa 7, Malomsoky 8, Ofa 515, Szlavónia 80, Nasici 2040, Viktória but. 5. Közlekedési vállalatok: Közúti 52,

NYILTÉR.

Wandmann Zsigmond úgy a maga nevében, mint gyermekei, Oga és Pista nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy a legönfeladózóbb hitvestárs, rajongó szeretettel gyermekeit szerető édesanya

Wandmann Zsigmondné
szül. Bruck Regina

életének 57-ik, boldog házasságának 37-ik évében mai napon az örök csendes pihenőre tért. Siratják még veje, Weisz Gábor; egyetlen unokája Magduska, testvérei, sógorai, sógorói és a kiterjedt rokonság. Temetése folyó hó 7-én, vasárnap, délután 4 órakor fog a Vukovićeva ulica 17. számú gyászházából véghezmenni.

Kérjük a Strandfürdő közönségét, hogy a nálunk megőrzés végett hagyott fürdőruhákat, f. hó 10-ig sziveskedjenek átvenni.
6627 **Főkabinosok.**

SUBOTICAI NŐISZABÓK SZAKCSOPORTJA

Hirdetmény.

A subotikai nőiszabók szakcsoportjának f. hó 1-re hirdetett évi rendes közgyűlése határozatképesség miatt nem volt megtartható. Ezennel értesítjük a szakcsoport tagjait, hogy a közgyűlés f. hó 8-án délután 6 órakor a megjelentek számára való tekintet nélkül okvetlenül megtartatik az Ipartestület helyiségében.

Subotica, 1924. szeptember 6.

Pirnitzer
jegyző

Risztics
elnök

"VASKO"

kereskedelmi és bizományi iroda

Városi bérpalota **Subotica** Városi bérpalota

Közvetít, vesz és elad bel- és külföldi ingó és ingatlan vagyontárgyakat

Elvállal mindenféle kereskedelmi, gyári, iparvállalati és részvénytársasági könyvek vezetését, ellenőrzését, felülvizsgálását, lezárását, leltár és mérleg készítését

Elfogad a biztosítás minden ázatára kiterjedő biztosításokat

Átvész kereskedelmi, pénzügyi, ipari és egyéb vállalatok képviselőit és ügynököseit

Érvényesít bel- és külföldi követeléseket és azoknak perenkívüli vagy peres behajtásáról gondoskodik

Ad pontos és megbízható információkat a helyi piacra vonatkozólag

Foglalkozik a fizetésképtelen cégek kiegyezése körül összes munkálatokkal

Bőröndök, neszeszerek
saját készítményű blank és díszbőr
ISKOLATÁSKAK
A LEGOLCSÓBBAN

Schlagerbőröndősnél Subotica Aleksandrova u. 1

BLAU és LUKÁCS
ELEKTROTECHNIKAI GYÁR
BUDAPEST

Vojvodinai vezérképviselet és gyári főlerakat

"VOLTA" műszaki és villamosági r. t.
Veliki-Bečkerek.

VADÁSZOK!

Vadászfegyver, vadászlőszer és vadászfelszerelési szükségletüket legolcsóbban

U. Bata Sin cég Subotica

Kralja Aleksandrova ulica 7., vadászati cikkek nagykereskedésében szerezheti be.

Óriási raktár! Óriási választék!

Nagy raktár:

JANSSEN FILS S Co, LÜTTICH
ETABLISSEMENT PIEPER, LÜTTICH
FABRIQUE NATIONALE, LÜTTICH
SAUER & SOHN, SUHL
M. OGRIS, FERLACH

gyártmányu vadászfegyverekben.

ELADÁS KIZÁRÓLAG JÓTÁLLÁS MELLETT.

Allandóan raktáron 12, 16, 20, 24, 28 kaliberben.
NAGYBANI KICSINYBEN!

Arjegyzék ingyen!

Vadásztársaságoknak nagy árengedmény!

Weitzenfeld és Társa

Alapítva: 1902. **Subotica** Telefon 190 sz.

Táviratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota

Telep: Sentaí put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM BUTORHUZATOK PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZOLTÓ- és KERT. TÖMLÖKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁBÓL és LENBŐL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZNAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONGVAELADÁS és RÖLCSÖNZÉS

TRAFIKANT GÁBOR
ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. **SUBOTICA** Telefon 4-65.

a „ZORKA“

Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviseletében,

Sósav, Kénsav, Accumulatorsav, Rézgalic, Vaszgalic, Glaubersó, Calcionalt Sulfat

a „SHELL-COMPANIE“ képviseletében:

„SHELL“ gépolaj, „SHELL“ hengerolaj, „SHELL“ padlóolaj, „SHELL“ nyersolaj (motorolaj) „SHELL“ benzín, „SHELL“ petroléum.

SVÁJCI SZITASELYMEK SVÉD GÖLYÖSCSAPÁGYAK

Kaphatók:

Kemény Gyula műszaki cégnél Subotica
TELEFON: 29. 2240

ALKALMI VÉTEL!

Folyó év szeptember 7-én Slovacki Aleksandrova községben (Alibunar mellett) önkéntes árverésen eladatik 28 hold elsőrendű szántó, egy hold beletelek, lakóházzal és ertézi kúttal. — Közelebbi felvilágosítással szolgál Gyurkovich Ödön, Slovacki Aleksandrova.

Megérkeztek az őszi divatujdonságok

Óriási választékban:

velour, koverkot, ripsz- és köpenyposztó, ripsz, trikotin, ripsz-sármőz, marokén, csikos ripsz-szövetek, sima és mintás pongyolakelmék, angol és cseh férfiruha és kabátszövetek. Crep de chinek 140 dinártól.

Rendkívül olcsó gyári árak!

Sár Sándorné
divatüzlete

Subotica, Városháza

6517

TÁVIRAT.

Az őszi divatlapok megérkeztek. A készlet 1-2 napon belül elfogy.

VIG ZSIG. SÁNDOR
könyvkereskedés
Subotica, Fötér

Telefon 57.

MEGÉRKEZTEK!

a párisi és bécsi őszi és téli divatujdonságok, modellek, kabátokban, szövet- és selyemruhákban, kosztümökben, bluzokban. Óriási választék mindenfajta szőrme- és kabátokban és boákban.

6716

HEGYI FÜLÖP

női konfekció áruháza Suboticán
Kralja Aleksandrova ulica 7.

ADRIJA ÁLT. BIZTOSÍTÓ R.-T. BEOGRAD

Foglalkozik a biztosítás minden ágával. Életkötvényei kauciókép elfogadhatnak.

Bácskai aligazgatóság:

Subotica, Trg Fra Ješe 15. Telefon 30.

Bánati aligazgatóság:

V.-Bečkerek, Obiličeva ul. 3. Telefon 123.

Helyi képviselők és ügyes üzletszerzők felvételnek.

4791

Évek óta fenálló jömeneteli üzlet Novisad főutcáján átadó. Ajánlatokat „Kevés tőkebefektetés“ jelige alatt Schmolka hirdetőiroda, Novisad, Futoški put 2. szám továbbít.
6619

ZSAK PONYVA

ZSINEG

Tüzoltó és kerti tömlők, hevederek, len, lisztes, gabonás és szalmazsákok.

GAZDASÁGI KÖTÉLÁRU prima bácskai kenderből. Torna felszerelések, hintaágyak. Gerebenezett 6-os kender kötelesek részére.

SZILÁGYI és TÁRSANÁL
Subotica I., Senoe ulica br. 10.

HÁZASSÁG

Nősülni óhajt 32 éves, izrgyári írodavezető. Mai viszonyoknak megfelelő honyomány megkivántatik. Benősülésnek előny. Vallás, nemzetiség mellékes. Részletes ajánlatokat (csak teljes címmel) a kiadóhivatalba „Jövő” jelígre 6695

Férjhezadna gőzmalomtulajdonos leányát. Bővebbet Faragó Budapest Népszínház utca 16. 6603

Nősülni 31 éves földbirtochos. Bővebbet Faragó Budapest Népszínház u. 16. 6610

Házasságkövetítési ügyben méltóztassék bizalommal Faragó Jenő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház utca 16. 6611

Somborban

Braća Janković ul. (Zöldkert) 39—41 sz. sarokház jómenetelű vendéglóval, teljes felszereléssel azonnal eladó

6511

FOGLALKOZÁS

Gyermektelen kocsis, kiképzés felvétele miatt lakást kap felvétetik. Sijačić fatelepén Palički put. 6722

Egykitűnő varrónő házakba ajánkozik. Mara Konstantinović, Još čeva ul. 8. 6721

Két butorasztalossegédet keres állandó munkára azonnali belépésre Horváth András Erbobran. 6697

TISZAMENTI

nagyközségben hajórakodó és nagy gabonatermő vidékeli ház, urilakással, nagy kerttel, magtárral, elköltözés miatt eladó és azonnal átvehető Cím a kiadóban.

Gyakorlott rőfőskereskedő segéd állást keres. Beszél szerbül, magyarul, németül Cím a kiadóban. 6712

Kereskedelmi végzett nő, ki horvát, német és magyar nyelvben és írásban jártas, állást nyerhet. Ajánlatok Boskovitz Antal Sombor, Jazevačka ul. 5. szám küldendő. 6713

Nyugodt otthonra vágyó független fiatal asszony magános urnál mint gazdasszony állást keres szept. 15-iki belépéssel. Megkereséseket „Fiatal megbízható” jelíggel a kiadóhivatal továbbit. 6709

110 HOLD

prima szántóföld teljes felszereléssel, vagy anélkül egy negyed órányira Bogaras állomástól, kellemes fekvésű modern tanyaépületekkel és kerttel. 1 évre vagy több időre mértányos feltételekkel **haszonbérbe kiadó** Részletes felvilágosítást ad **IFKOVITS tanító** Starakanizsán

Jómegjelenésű intelligens kisasszony vagy fiatalasszony kisköztudó és elárusító nének felvétetik szolid cukrászdába, szerb és német nyelv tudása szükséges, kik már ilyen üzletben voltak előnyben részesülnek. Fizetés 500 dinár ellátással. — Cziriák cukrászda Pančevo. 6643

Zongoratanítónő órákat ad, kezdőknek és haladóknak a legmagasabb kiképzésig. Ajánlatokat „Zongoratanítás” jelíggel a kiadóba kér. 6690

Jegygyűrűket

kínazüst ridikűőket és ébresztőórákat a legolcsóbban vásárolhat **Á D Á M** ékszerésznél, Rudić ul. 6. Sugár-ház

Gépész szivógázmotorhoz azonnali felvétetik Berger Jakob villanymalmában Subotica. Személyesen megjelenők előnyben részesülnek. 6629

Suche zu zwei grösseren Mädchen ein deutsches Fräulein (mit serbo-kroatisch Kenntnissen bevorzugt) die auch in der Haushaltung mithilft. Adresse: Alexander Sár Varoska kuća. 6637

Kifutó, 15 éven felül felvétetik. Kramer Antal és Társa 6632

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és éimazó kétszeresen szám. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő melléklendő.

Műhelyvezető-géplakatos kerestetik azonnalra, aki motorok és mezőgazdasági gépek javítását érti. Ipariskolát végzett előnyben részesül. Ajánlatok fizetési feltételek megjelölésével Czeisléggpar Sombor intézőndők. Ugyanott rodakisasszony felvétetik. 6652

Fogtechnikus, aki a kausuk- és arany munkát önállóan, tökéletesen végzi, alkalmazást nyer. Cím a kiadóban. 6650

Gyakorlott női- és férfisegedeket magas fizetéssel felvesszük. Jelentkezés délelben 12—1/2 óra között „Jelena” nőidívszalonul Subotica, Aleksandrova ul. 11. (udvarban) 6571

Ügyes fodrászsegéd azonnali belépésre felvétetik Lakatos fodrásznál Bajmok

Házvezető kerestetik teljesen egyedülálló izraelita 30—40 év körüli nő, ki 4 tagu izraelita családnál a teljes háztartást egyedül elvégzi, ajánkozzék bizonyítvány beküldésével és fizetés megjelölésével Lédere Vilmos Stari-Szivac Bácska. 6646

Zongorázni olcsón tanítok, zongoranélküliek nálam gyakorolhatnak. Cím a kiadóba. 6647

Kereskedelmi iskolát végzett, perfect könyvelő azonnali alkalmazást talál vidéki iparvállalatnál. — Szerb és német nyelv tudása megkivántatik. Cím a kiadóban. 6572

„ZORKA”

Első Jugoszláv Vegyipar Rt. Subotica
VASUT ÁLLOMÁS — SUBOTICA-FABRIKA

Városi iroda: Aleksandrova ul. 6.

Telefon: Gyár 3—18. Telefon: Városi iroda 3—17.

Az idei őszi időnyre a következő legjobb minőségű műtrágyáinkat ajánljuk a t. gazdaközönségnek:

16%-os SUPERFOSFAT**18%-os SUPERFOSFAT****CSONTLISZTES SUPERFOSFAT****40%-os KÁLISÓ****AMMONSULFÁT****MÉSZNITROGÉN****CILLISALÉTRUM**

6698

és mindennemű **műtrágya-keveréket**, melyek a legkülönbözőbb növényeknél kitűnő eredményeknek bizonyultak. — Szakszerű felvilágosítással mindenkor szívesen szolgálunk. **REZGÁLIC** buzapárolási célokra a legkitűnőbb minőségben kapható.

Főmólnár alkalmazást keres bármikor belépésre. Vám és kereskedelmi örlésben teljes szakképzettséggel bir. Szerelésben is jártas. Reisz József főmólnár Čačinci (Hrvatska). 6496

VÉTEL-ELADÁS

Gépműhely berendezés eladó részleteknek is Herfert Senta. 6718

Steiner cukrászdában 40-50 literig Alfa separatorral lefőzőt tejjel kapható 6720

Meszelőnyél, 28 mm. vastag csiszolt, csomómentes, falapát, seprőnyél, nagyban és kicsinyben Schiller Mhá y Novakanizsa. 6719

Eladó hordók és pinceberendezés, Pašičeva ul. 11. Edénypiac. 6715

Husz lángra berendezett házi acélin karbid aparát teljesen új, jutányos árban eladó Cserevankán. Hotel Pannonia. 6696

Olcsó kádárdongák. Két vagon tölgyfa donga, elköltözés miatt olcsón eladó. Latinović Petár Novi-bečej. 6710

Egy a lg használt írógép és egy amerikai íróasztal eladó. Megtekinthető d. u. 1/2 1—2 óráig Rudić ul. 6. I. emelet (Sternék) 6694

Szántóföld 22 lánc jöltermő Staribečej határában olcsón eladó. Érdeklődők forduljanak Honko Ödön nyug. urad. kasznárhoz Mol. 6708

Gyáskocsit, jókarban lévő eladó. Koszorus Pálnál Mol Bácska. 6700

Egy 33 lóerős forgó áramu 220 voltos villamos motor olcsón eladó. Hamburger jéggyár Subotica. 6701

Kovácszszerszám eladó. — Zorád Károly Staribečej, Gyep u. 4. 6623

Jókarban lévő nyitott és egy csukott hintó valamint egy féteres homokfutó eladó. Bővebbet Preradovičeva ul. 18. 6689

Egy új Palisander ebédítő és egy új komplet f. hárkőrís háló, szalon és matracokkal eladó Szenes vaskereskedőnél Subotica 6642

Zongora rövid keresztthuros kitűnő gyártmány alig használt állapotban eladó. Cím a kiadóban. 6638

Eladó Palicsan 2 lánc föld házzal együtt. Nesto Sokšić vágóhíddal szemben a vendéglőben. 6616

Új ház eladó és azonnal beköltözhető. Bővebbet Jovan Sijačić fatelepén Subotica, Palički put. 6534

KÜLÖNFÉLE

Butorozott szoba kiadó. Frenkel Vilmos Ivano a ul. 5 szám. 6714

Üzlethelyiség forgalmas helyen azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 674

Elegáns butorozott szoba intelligens uriembernek kiadó. Cím a kiadóban 6699

Magános hölgy részére butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6693

Különbejáratu butorozott szoba magános ur részére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6692

Bükkfa, I-ső rendű a legolcsóbb napi áron kapható Sijačić fatelepén Palički put. Telefon 839. 6619

Két-három diáklányt elvállalok koser koszt és teljes ellátásra. Tudakozódni lehet a délutáni órákban Masarikova ul. 34. 6620

KISS ZÁLOGINTEZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból viszsza maradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállítási v. férfi, női ruhák és telikabátnak való. Ékszerök, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladatnak, Subotica I. kör. Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5692

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Franckopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Vojvodinai**kereskedők figyelmébe!**

Mindennemű **adóüggyet a beogradi pénzügyminiszteriumban, adófizetési halasztást sikeresen elintézek, képviselertet vállalok a beogradi közigazgatási bíróságnál.**

6633

Živorad Nikić ügyvéd Beograd, Zeleni venac 2.

Saiát érdekében

vigyázzon arra, hogy mindig csak a régóta bevált dobozos »valódi» Franck-kávépótlékot, nem pedig holmi silány utánzatot kapjon. —

A dobozok új, barna-kék-fehér címkéjén különösen előtérbe lépnek az ismertetőjelek, nevezetesen a »Franck» név és a »kávédaráló».

A »valódi» Franck: a kávédarálóval» megjavítja és olcsóbbá teszi a kávé. —

MINDENKIHEZ!**KÖTÖTTÁRU**

készítményeim általánosan elismertek és a legjobb.

Óriási választék!**Bámulatos olcsó árak!****HARISNYA, KEZTYŰ GYÁRIÁRON****BECK JENŐ**

kötött- és szövöttáru készítő.

Üzem: Pašičeva ul. 10.

Specialis szaküzlet: Pašičeva ul. 8. Gőzfürdő mellett.